

Täysistunto

Perjantai 25.5.2018 klo 13.08—13.35

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueilla annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 46/2018 vp
Valiokunnan mietintö LiVM 9/2018 vp

Toinen käsittely

Puhemies Paula Risikko: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

13.09 **Timo Heinonen kok:** Arvoisa rouva puhemies! Hyvät edustajakollegat ja muut paikalla olijat! Tämä on hyvä ja kannatettava esitys. Yksi pääministeri Sipilän hallituksen kärkihankkeita on ollut digitaalisten palveluiden vahvistaminen ja laajakaistarakentamisen tuki haja-asutusalueille, ja tämä on tarpeellista senkin takia, että haja-asutusalueilla usein verkkoyhteydet ovat heikompia ja kun palvelut siirtyvät kuitenkin kiihtyvällä tahdilla digitaalisiksi ja verkkoon, niin silloin toimivat tietoliikenneyhteydet ovat ensiarvoisen tärkeitä. Tässä siis on kyse siitä, että tällä kaudella on ollut erillinen tukiohjelma, jolla on saatu rakennettua valokuituverkkoa yli 20 000 kilometriä. Tuettuja hankkeita on viime vuoden loppuun mennessä ollut 150, ja tukea on myönnetty yhteensä vajaa 56 miljoonaa euroa näille valokuituhankkeille, mutta myöntämätöntä tukea on edelleen jäljellä vajaa 20 miljoonaa euroa. Tällä sujuvoitetaan ja mahdollistetaan jo työn alla olevat hankkeet, niiden tiukka toteutusaikataulu, ja toisaalta myös se, että uudet hankkeet pystytään käynnistämään ja käyttämään tämä määräraha kokonaisuudessaan.

Maaseudulta tulee kyllä aika ajoin myös huolestuttavia viestejä siitä, että näitä verkkoja ei sinne rakennu, vaikka rakennetaan ja kaivetaan. Jonkunlaista velvoitetta pitäisi kyllä operaattoreilla olla, ja toisaalta sitten minulle on annettu ymmärtää, että yhteistoimintavelvoite, joka näissä asioissa on myös aika oleellinen — että ne, keillä on tähän järjestelmään kuuluvaa tekniikkaa ja pisteitä, antaisivat niitä toisten käyttöön — ei oikein tahdo toimia arjessa sillä tavalla kuin on tarkoitus. Olisi mielenkiintoista kuulla vaikkapa valiokunnan puheenjohtajalta tai valiokunnan jäseniltä, keitä täällä paikalla on, tästä yhteistoimintavelvoitteesta, onko se noussut esille esimerkiksi liikennevaliokunnan käsittelyn yhteydessä.

Mutta tämä on hieno, tärkeä hanke. On hyvä, että maaseutukin pääsee nopeampien tietoliikenneyhteyksien varaan, ja tähän kannattaa kyllä kaikilla alueilla kuntien tarttua.

13.12 **Kari Kulmala sin:** Arvoisa rouva puhemies! Hallituksen esityksessä ehdotetaan laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueilla annettua lakia muutettavaksi siten, että

Pöytäkirjan asiakohta PTK 56/2018 vp

maksuhakemuksen tekemiselle säädetty määräaika poistettaisiin laista. Tämä mahdollistaisi sen, että tuettuja yhteyksiä voitaisiin rakentaa ja niille myönnettyjä tukia maksaa vuoden 2019 jälkeenkin. Tämä esitys on maaseudulle enemmän kuin tervetullut.

Laajakaistatukilaissa säädetään haja-asutusalueiden laajakaistahankkeisiin tarkoitettun valtion tuen myöntämisestä. Tukiohjelmalla on rakennettu valokuituverkkoa yli 20 000 kilometriä, ja tuettuja hankkeita oli viime vuoden lopussa 150. Tukea on myönnetty kaiken kaikkiaan lähes 56 miljoonaa euroa, ja myöntämätöntä tukea on jäljellä vielä noin 19 miljoonaa euroa.

Nopea laajakaista -hanke käynnistyi hallituksen periaatepäätöksellä jo vuonna 2008. Tämän hankkeen tarkoituksena oli varmistaa valtion tuen avulla nopeiden laajakaistaverkkojen rakentaminen alueilla, joille kaupalliset operaattorit eivät tulisi kiinteää laajakaistaa koskaan rakentamaan. Hankkeen päämääränä oli, että vuoden 2015 loppuun mennessä yli 99 prosentilla käyttäjistä olisi saatavilla 100 megan laajakaistayhteys enintään 2 kilometrin etäisyydellä vakitukselta asuinpaikasta tai yrityksen toimipisteestä. Tästä hallituksen tavoitteesta ollaan edelleen pahasti myöhässä. On olemassa hyväksyviä kuntia, jotka luottivat hallituksen esityksen kannustamana pioneerityöhön, ja laajakaistaverkkojen rakentaminen alkoi useilla alueilla, muun muassa kotipitäjässämme Rääkkylässä. Kunnassamme nähtiin välttämättömänä kunnan koosta ja talouden resursseista huolimatta huolehtia siitä, että kuntalaisemme saisivat tietoliikenneyhteydet osana infran peruspalveluja. Lisämotivaationa kiinteän laajakaistan rakentamiselle oli myös digitaalisten palveluiden mahdollistaminen muun muassa sosiaali- ja terveyshuollossa ja sähköisen asioinnin kehittäminen.

Laajakaistaverkosta pitää ymmärtää, että se on perusinfra, kuten tiestömme. Kiinteä laajakaistaverkko on elintärkeä haja-asutusalueilla jo kansalaisten yhdenvertaisuutta ajatellen, eikä tietoverkkojen rakentamisen tule kuulua kuntien tehtäviin vaan valtion, kuten vuoden 2008 periaatepäätöksessä mainitaan.

Maan hallituksen kärkihanke, digitalisaatio ja sähköisten palveluiden kehittäminen, ilman kiinteää laajakaistaa ei haja-asutusalueilla ole aina mahdollista, koska siellä eivät aina edes matkapuhelimet toimi. Viime talven tykkylumi toi myös erityisiä haasteita matkapuhelimen kuuluvuudelle. Yhteiskunnan tulee olla jatkossakin mukana edistämässä haja-asutusalueiden laajakaistainvestointeja ja hankkeiden toteuttamista muun muassa kansalaisten yhdenvertaisuuden ja palvelutason alueellisen tasapuolisuuden turvaamiseksi.

Arvoisa rouva puhemies! Onkin syytä, että valtioneuvosto tekee nykyiseen rahoitusjärjestelmään sellaisia muutoksia, että kuntien ja tietoverkkoyhtiöiden talousvastuita helpotetaan. Toivottavasti tämä hallituksen esitys tuo lisävaloa tähänkin asiaan.

13.16 Katri Kulmuni kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tämä hallituksen esitys on erittäin tarpeellinen siitä syystä, että näitä laajakaistahankkeita on nyt suuressa mittakaavassa tehty jo useamman vaalikauden aikana. Vaikka aikanaan Vanhasen kakkoshallitus laittoi liikkeelle ison osan niistä ja sen periaatteen, että kaikilla täytyisi olla kuituyhteydet olemassa, valitettavasti kuitenkin tosiasiaa ne ovat olleet aika byrokraattisiakin toteuttaa. Valiokunnan perusteluistakin tulee hyvin ilmi se, että kun ensi vuoden loppuun mennessä pitäisi kaikki rahat saada käytettyä, niin kuitenkin edelleen on lähes 20 miljoonaa euroa olemassa käytettävissä olevaa rahaa näiden rakentamiseen.

Siksi pidän kyllä erittäin hyvänä sitä, että täältä on otettu pois tiukkoja aikatauluja sen suhteen, että pystyy saamaan rahoitusta myös pidemmälle ajalle, jos vain kuitenkin nyt tämän vuoden aikana sitten alueet, kunnat, kyläyhteisöt pystyvät laittamaan omat hankkeen-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 56/2018 vp

sa sisälle. Nämä ovat olleet erittäin merkittäviä, ja myös kunnan, alueen ja paikallisyhteisön omalla aktiivisuudella on ehkä ollut suuri merkitys sille, miten nämä ovat edistyneet. Voin vaikka omasta vaalipiiristäni sanoa, että yksi Suomen harvimmin asutuista alueista, saamelaiskunta Utsjoki, on kuitenkin Lapissa se, jolla on kaikista parhaat laajakaistayhteydet tällä hetkellä.

Tämä kyllä omalta osaltaan mielestäni tulee poistamaan sitä pakkoa keskittämislle, joka on varsin pitkään jotenkin ollut ohjaavana ohjenuorana. Se, että Suomeen saadaan laaja laajakaistaverkosto, on erittäin keskeistä ja tärkeää. Se, että Suomi on etunenässä myös 5G-yhteyksien kehittämisessä, on varsin tärkeää. Ja jos katsotaan muita pohjoisia alueita — toki Ruotsi on jo aikaa sitten vetänyt laajakaistaverkkoja omille alueilleen — meillä olisi paljon teknologista osaamista tarjottavana näiden molempien, niin langattomien kuin kiinteiden yhteyksien, toteuttamiseen myös muille, Pohjoismaiden kaltaisille alueille: Pohjois-Amerikkaan ja Kanadaan päin ja niin edelleen.

Se, mitä pidän erittäin tärkeänä, on kuitenkin se, että näiden yhteyksien avulla pystytään julkisia palveluja entistä helpommin tuomaan jokaisen kotipäätteelle. Voi olla, ettei nykyinen sukupolvi ehkä vielä ymmärrä aivan täysin sitä, miten seuraavat sukupolvet pystyvät jo käyttämään kaikissa julkisissa palveluissaan digipäätteitä, mutta se luo mitä suurimmassa määrin yhden osan vaikkapa sosiaali- ja terveyspalveluiden toteutukseen, miten kotikoneelta pystyy saamaan yhteyden niin hoitajaan kuin lääkäriin ja reseptit päivitettyä. Ja se luo myös turvallisuudentunnetta sinne, missä saattaa olla esimerkiksi vähäisempi verkosto asukkaita. Ja tämä on kyllä erittäin tärkeää, että meillä modernit valtaväylät, tietoliikenneyhteydet, vihdoinkin lähtevät kunnolla toimimaan. Siksi tämä on erittäin hyvä esitys.

13.19 Mika Kari sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Puheenvuoron pyysin oikeastaan sen takia, että tässä kaksi hallituspuolueen kansanedustajaa omista puheenvuoroissaan piti äärimmäisen tärkeänä sitä, että rakennetaan kaapeliyhteyksiä maassa, laajakaistayhteyksiä. Kuitenkin haluaisin muistuttaa siitä, kuinka kallista laajakaistayhteyksien rakentaminen on suhteessa 4G-, 5G-verkkoihin, langattomiin yhteyksiin, jotka myös mahdollistavat etätyöskentelyn haja-asutusalueilla, maaseudulla, vaikka ihan syrjäalueilla.

On tietenkin hyvä, jos näitä kaapeleita voidaan rakentaa ja niihin löydetään rahoitusta, mutta muistutan myös, että se kaapelien rakentaminen ei ole ilmaista. Ja jotta pystytään tuottamaan ihmisille palvelut laadukkaasti, laajakaistaverkkoa ja langattomia yhteyksiä pitää kehittää ja luoda teknologiaa, joka edesauttaa tehokasta ja kustannustehokasta viestintäjärjestelmää Suomeen. Pelkkä kaapeleihin hirttäytyminen näissä asioissa ei tule pelastamaan. [Jari Myllykoski pyytää vastauspuheenvuoroa]

Puhemies Paula Risikko: Mennään puhujalistalle, edustaja Myllykoski.

13.20 Jari Myllykoski vas: Arvoisa rouva puhemies! Erittäin hyvä päätös. [Naurua]

On mahtavan tärkeää, että käsiteltäisiin jatkossa tätä asiaa, minkä edustaja Kari tuossa otti esille. Kyllä se nousi jo valiokunnankin käsittelyssä, että pitäisikö nyt kuitenkin arvioida myös sitä, edesautammeko 5G:n syntymistä, koska se mahdollistaa yhtä lailla kuin kaapeli myös tämän etätyöskentelyn, eli uhrataanko nyt varoja jollakin tavalla turhuuteen — ei varmasti, koska on hyvä, että näitä haja-asutusalueille tulee ja mahdollistetaan kansalaisten yhdenvertaisuus. Mutta jos johonkin todella kauas rakennetaan, niin tässä kohtaa ehkä kannattaisi pohtia sitä, olisiko siitä rahasta nopeammin hyötyä niille alueille, jotka

Pöytäkirjan asiakohta PTK 56/2018 vp

ovat vaikeasti tavoitettavissa, jos edellä lähdetäisiin juuri 5G-verkoston ja -verkkoa laajentamaan. Eli sillä korvattaisiin mahdollisesti nopeammin. Kun nyt tätä rahaa on jäänyt käyttämättä ja näitä investointeja ei ole toteutettu, niin pitäisikö pohtia jossakin kohtaa, että tämä on se alue, mihin nyt tulee ensimmäisenä sellainen masto, mistä 5G kuuluu sille katvealueelle, mikä tällä hetkellä on. Voisi olla tarkastelun paikka.

Mutta niin kuin nyt mietinnöstä olette lukeneet, niin se on yksimielinen ja sitä on ollut helppo kannattaa myös oppositiosta. Hallitus on tässä kohtaa tehnyt hyvän esityksen, sitä on ollut helppo valiokunnassa yksimieliseksi mietinnöksi sorvata.

13.22 Sari Essayah kd: Arvoisa rouva puhemies! On erittäin tärkeää, että laajakaistarakentaminen haja-asutusalueille ja sen tuki jatkuvat vielä vuoden 2019 jälkeen, jos kaikki nämä hankkeet sitten vaan saadaan sisälle. Kun sitä jakamatonta rahaa on kuitenkin vielä se noin vajaat parikymmentä miljoonaa, niin se ehdottomasti kannattaa käyttää.

Minä en usko, että 5G-verkko on tämmöinen joko—tai-asia vaan sekä—että-asia. Kyllä vie aika lailla vielä aikaa, ennen kuin meillä 5G-mastot ovat ympäriinsä, elikkä minun mielestäni nyt täytyy edetä sitä kautta, että niille alueille, niihin paikkoihin, joilla meillä tämä perusinfra on vielä puutteellinen, on verkko ehdottomasti saatava tämänkin tuen avulla vietyä. Täytyy muistuttaa, että maaseudulla yritystoiminnan ja maataloustoiminnan, ylipääntänsä ihmisten tasavertaisten asumisen mahdollisuuksien takia me tarvitsemme hyvää ja kattavaa dataverkkoa eri puolille Suomea. Se on vähän sama asia, kun mietimme sitä, pitääkö meillä olla teiden kuljettavissa eri puolella Suomea. Yhtä lailla kuin se on infraa, niin myöskin datainfra on infraa, ja siinä mielessä kansalaisten tulee olla siinä tasaveroisten mahdollisuuksien äärellä.

Tietysti voi sanoa, että näissä laajakaistahankkeissa on ollut ikävä kyllä myös vakavia epäonnistumisia: kunnat ovat olleet mukana osuuskunnissa, joissa esimerkiksi rahoituslaskelmat ovat heti alkujaan lähteneet aivan väärille raiteille, ja siellä on ollut aivan epärealistisia hinnoitteluja ja vastaavia. Tämä on kyllä luonut semmoisen tietynlaisen varjon näitten hankkeitten ylle tuolla joissakin osissa Suomea, ja se on ollut harmillista. Ehkä niissä tilanteissa oltaisiin nimenomaan kaivattu vaikka vahvempaa ohjeistusta ministeriön suunnalta, viranomaisten suunnalta. Tämmöistä taitamattomuutta on siis päässyt käymään.

On muutamia sellaisia hankkeita, joissa jopa kuntien talous on vaarantunut sen tähden, että tämmöisiin yltiöpäisiin hankkeisiin on lähdetty ja väärillä laskelmilla. Ei voi olla niin, että kymmenien kilometrien päässä kirkonkylän keskustasta maksaa suurin piirtein satasten liittyä johonkin verkkoon, kun tietää, että samanaikaisesti vastaavalla alueella oleva kaupallinen toimija veloittaa useita satoja euroja, ellei jopa tuhat euroa, pelkästään tämmöisenä pohjahintana ja sitten katsotaan, kuinka moni on liittymässä vaikkapa valokuitukaapeliin, ja sen jälkeen katsotaan, mikä se lopullinen hinta on. Eli tässä on ollut paljon tämmöisiä taitamattomia projekteja eri puolella Suomea, ja se on sitten ehkä heittänyt oman varjonsa laajakaistayhteyksien rakentamisille.

13.24 Ari Torniainen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Toimivat tietoliikenneyhteydet, niin kiinteät kuin langattomatkin, ovat äärettömän tärkeä asia, ja niiden tulee olla toiminnassa ja toimia koko Suomessa ja olla kaikkien suomalaisten käytettävissä.

Eri kunnat eri puolilla Suomea ovat hyvinkin erilaisissa tilanteissa tällä hetkellä, ja voin sanoa, että esimerkiksi omassa maakunnassani Etelä-Karjalassakin eri kunnat ovat erilaisessa tilanteessa. Tällä hallituskaudella hallitus on tehnyt useamman esityksen, joka on

Pöytäkirjan asiakohta PTK 56/2018 vp

mennyt eteenpäin, ja on saatu päätettyä siitä, että laajakaistahankkeita on voitu rakentaa helpommin ja nopeammin koko Suomeen, ja tämä hallituksen esitys on myöskin yksi sellainen. Tässähän ehdotetaan laajakaistahankkeen maksuhakemuksen määräajan poistamista, joka helpottaa käynnissä olevien hankkeiden tiukkaa toteuttamisaikataulua ja edesauttaa uusien hankkeiden käynnistämistä. Nämä kireät aikataulut ovat tulleet esille useammassakin hankkeessa, ja tämän kautta nyt pystytään käyttämään, uskon näin, tuota jäljellä olevaa noin 20:tä miljoonaa euroa hyväksi useisiin hankkeisiin.

Kaiken kaikkiaan palvelut siirtyvät yhä enemmän sähköisiksi, niin julkiset palvelut kuin myös monet muutkin palvelut, ja sen takia pitää toimivat yhteydet olla joka puolella, ja tosiasia on, että kyllä kiinteän laajakaistan avulla ne ovat varmemmin toimivia. Täällä eräät puhujat ovat puhuneet jo 5G:stä ja 4G:stä — tosiasia on, ettei joka paikassa esimerkiksi 3G:kään tällä hetkellä vielä edes toimi. Itsekin asun sellaisella alueella, missä se pätkii hyvin paljon ja vaikeuttaa muun muassa laskujen maksamista.

Itse kyllä näen, että tämä hallituksen esitys on erittäin hyvä. Tämä oli valiokunnassakin yksimielinen, ja en asettaisi vastakkain kiinteitä tai langattomia yhteyksiä. Täällä myöskin valiokunta on kirjannut, että sekä langattomien että kiinteiden verkkojen rakentamiselle on olemassa selkeä tarve myös jatkossa. Se on tosiasia, ja molempia tarvitaan.

Puhemies Paula Risikko: Meillä aika loppuu, mutta jos joku haluaa käyttää mahdollisesti vastauspuheenvuoron tässä, niin saisi nyt puheenvuoron, koska me joudumme keskeyttämään, jolloin jää seuraaville. — Otetaan edustajille Ruoho, Alatalo, Pakkanen, Ala-Nissilä vastauspuheenvuorot.

13.27 **Veera Ruoho kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Torniainen tuossa kyllä oikein loistavan puheenvuoron pitikin jo, että ei pistetä vastakkain laajakaistoja ja sitten taas näitä G-verkkoja.

Tosiaankin esityksen tavoitteena on hyödyntää kaikki laajakaistarakentamisen tukiohjelmaan varatut rahat ennen tukiohjelman loppumista. Kun nämä palvelut siirtyvät digiverkkoihin, niin laajakaistan rakentaminen myös haja-asutusalueilla on hyvin tärkeää, vaikka trendinä onkin kaupungistuminen. Se ei saa tarkoittaa maaseudun unohtamista, päinvastoin, vaan myös sen elinvoiman kehittämistä. Nämä laajakaistat edesauttavat niin etätyöskentelyä kuin myös sote-palvelujen saantia koteihin, ja nostan tässä yhteydessä lyhyesti esimerkkinä e-lääkärit.

Kannatan hallituksen esitystä.

13.28 **Mikko Alatalo kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tosiaankin tämä laajakaistatukilaki on tärkeä. Tässä maksuhakemuksen tekemiselle annettu määräaika poistettaisiin laista, koska siellä on vielä käyttämätöntä rahaa — siellä on muistaakseni vajaa parikymmentä miljoonaa — ja tämä on tärkeä asia, että vielä voidaan jatkaa tätä tukiohjelmaa. Toki tämä ei auta välttämättä niitä yhtiöitä, jotka ovat vaikeuksissa olleet, tämä on uusiin hakemuksiin.

Sen verran valistaisin tässä, kun tässä kovasti 5G:tä mainostettiin — Oulussakinhan jo kehitetään 6G:täkin — että kun itse ajan 60 000 kilometriä vuodessa tuolla ympäri Suomea, niin voin sanoa, että ei 3G:kään eikä 4G välttämättä joka paikassa toimi. Joka tapauksessa, vaikka se olisi se 5G-järjestelmä, se vaatii sinne tukiasemalle kuitenkin sitä kaapelia, ja siinä mielessä tänä päivänä, kun suoratoistot ja muu viihde vievät paljon tilaa, kapa-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 56/2018 vp

siteettia, me tarvitsemme joka tapauksessa myös valokuitua, jolla mennään sitten haja-asutusalueella. Emme me voi jättää niitä ihmisiä pelkästään näitten operaattorien mainostamien mobiilipalvelujen varaan.

Puhemies Paula Risikko: Edustaja Pakkanen, vastauspuheenvuoro. — Arvioikaa myöskin, jätättekö puheenvuoropyynnön tuonne listaan.

13.29 Markku Pakkanen kesk (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Joo, tämä laajakaistaraaha on erinomaisen tärkeä, ja kannatan tätä hallituksen esitystä siinä mielessä, että maaseudulla ja haja-asutusalueella on Suomessa vielä paljon alueita, missä nämä yhteydet eivät toimi. Täällä on nostettu esiin tämä keskustelu 5G:stä, mutta se on aivan totta, että Suomessa ei vielä 3G-järjestelmäkään ole riittävän luotettava, ja kaikki nämä, 5G:t, 3G:t, tarvitsevat tätä laajakaistaa. Se on hyvä muistaa, että sen täytyy olla siellä, jotta ne ovat turvallisia. Yritystoiminta, maatalous, kaikki, ovat semmoisia tänä päivänä, että ne käyttävät jo sitä luokkaa tätä tietotekniikkaa, että pelkkä puhelimesta oleva mobiilisoluvellus ei välttämättä enää riitä, se, että puhelu kuuluu, ei riitä, vaan sen tiedon pitää liikkua. Täällä on ollut esillä tämä maksatus, mutta maaseudulla muun muassa lehmän lypsäminen tänä päivänä vaatii jo niin paljon tietotekniikkaa, että tämä on erinomaisen hyvä hanke, ja hyvä, että näitä on vielä jäljellä.

Puhemies Paula Risikko: Myönnän vastauspuheenvuorot siis vielä Ala-Nissilälle, Kopralle, ja haluaako Kasvi? [Jyrki Kasvi nyökkää] No niin. — Ala-Nissilä.

13.31 Olavi Ala-Nissilä kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä edustajat Pakkanen, Torniainen ja Alatalo jo käyttivät hyvät puheenvuorot tähän liittyen. Aina kun normeja täällä eduskunnassa puretaan tai sujuvoitetaan, niin minä ilahdun, ja tässä on myöskin siitä kysymys, että voidaan todella tämä määräraha nyt hyödyntää.

Ehkä yksi näkökulma vielä tässä on se, että etätyö koko ajan lisääntyy, voidaan päivä pari viikossa tehdä etätöitä kotona, ja kun työvoiman liikkuvuus, työvoiman kohtaanto on nyt erityinen ongelma, niin tästä etätyöstäkin löytyy ratkaisu, että ihmisten ei tarvitse välttämättä muuttaa kalliisti asumaan maakuntakeskukseen vaan voidaan työskennellä etätöinä osa-aikaisesti, ja se helpottaa ihmisten arkea.

13.31 Jukka Kopra kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tämä hallituksen esitys on hyvä ja kannatettava, ja myös valiokunta oli tämän suhteen yksimielinen.

Täällä joissain puheenvuoroissa kiinnitettiin huomiota tämän 5G-verkon ikään kuin kaikkivoipaan hyvyteen ja siihen, että se ratkaisisi tämän hankalan valokaapelin- ja valokuidunveto-ongelman haja-asutusalueilla, ja on pakko nyt todeta kollegoille ääneen, että näin ei tule käymään: 5G ei ole ratkaisu haja-asutusalueiden tiedonsiirtoon.

Yhden 5G-tukiaseman kantama on näköetäisyydellä, näköyhteydellä, noin kilometri, jos matkalla on metsää, puhutaan sadoista metreistä, ja jos paikalla on rakennuksia tai muuta vastaavaa, 5G-verkon kanto on kymmeniä metrejä. Eli joka tapauksessa on vedettävä valokuitua niille mastoille, jotka 5G-verkkoa tarjoavat, ja näin ollen sinne, minne sitä yhteyttä halutaan, ei muuta vaihtoehtoa näillä näkymin ole kuin vetää hyvä valokuitu.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 56/2018 vp

13.33 **Jyrki Kasvi vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tietoliikenneyhteydet ovat tosiaan digitaaliselle yhteiskunnalle kuin rautatiet olivat teolliselle yhteiskunnalle, ja on kuvaavaa, että valokaapeleita koko maahansa aktiivisesti rakentaneessa Ruotsissa nimenomaan niin sanotuilla syrjäseuduilla on poikkeuksellisen korkea työllisyysaste. Suomessa panostukset ovat olleet vaatimattomampia, eikä edes edustaja Heinosen mainitsemasta yhteistoimintavelvoitteesta ole ollut apua, koska paikallisia valokuituosuuskuntia on blokattu hinnoittelulla pois.

Lopuksi haluan painottaa, etteivät kiinteät ja langattomat verkot tosiaan sulje toisiaan pois markkinoilta, päinvastoin. Kuten edustaja Kopra jo totesi, 5G-verkon tukiasemia on rakennettava tiheään ja ne tarvitsevat valokuitua, jotta 5G:n nopeus- ja latenssivaatimukset on mitenkään mahdollista toteuttaa. [Keskustan ryhmästä: juuri näin!]

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 46/2018 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.